

Projekt „Eesti 20. sajandi (1870–1991) sõjalise ehituspärandi kaardistamine ja analüüs”

Osmussaare 180 mm patarei Lääne-Nigula vallas Lääne maakonnas

Sisukord

1. Kohustuslikud andmed.....	2
2. Asukoha skeemid	3
3. Fotod.....	11
4. Täiendav info.....	39

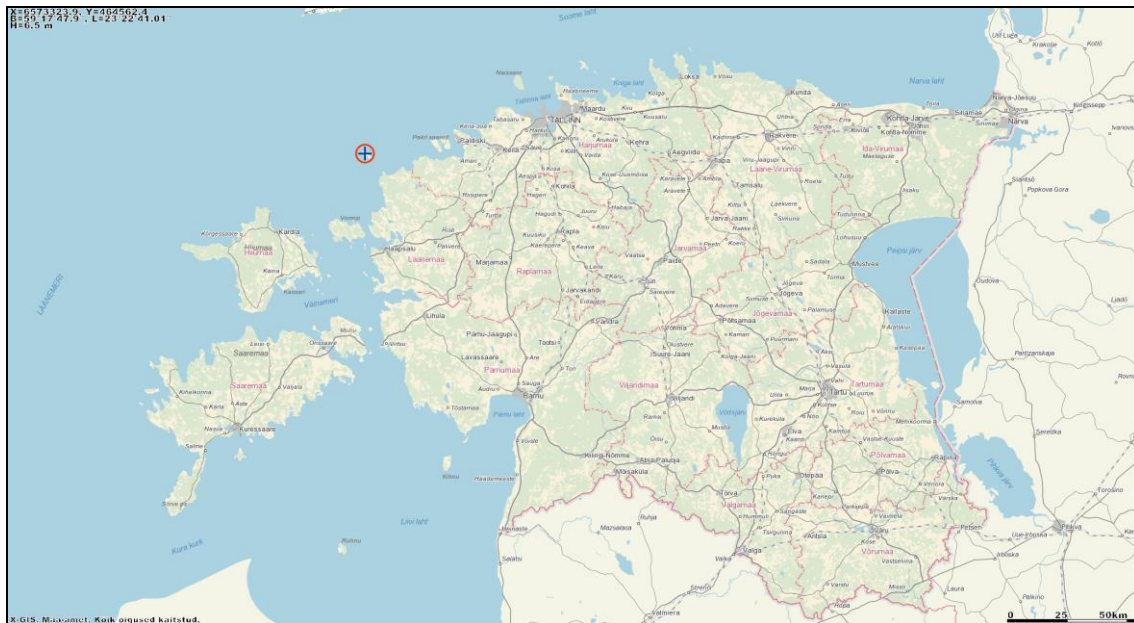
Koostajad:
Ain Tähiste
Mart Mõniste

**Kärdla
2017**

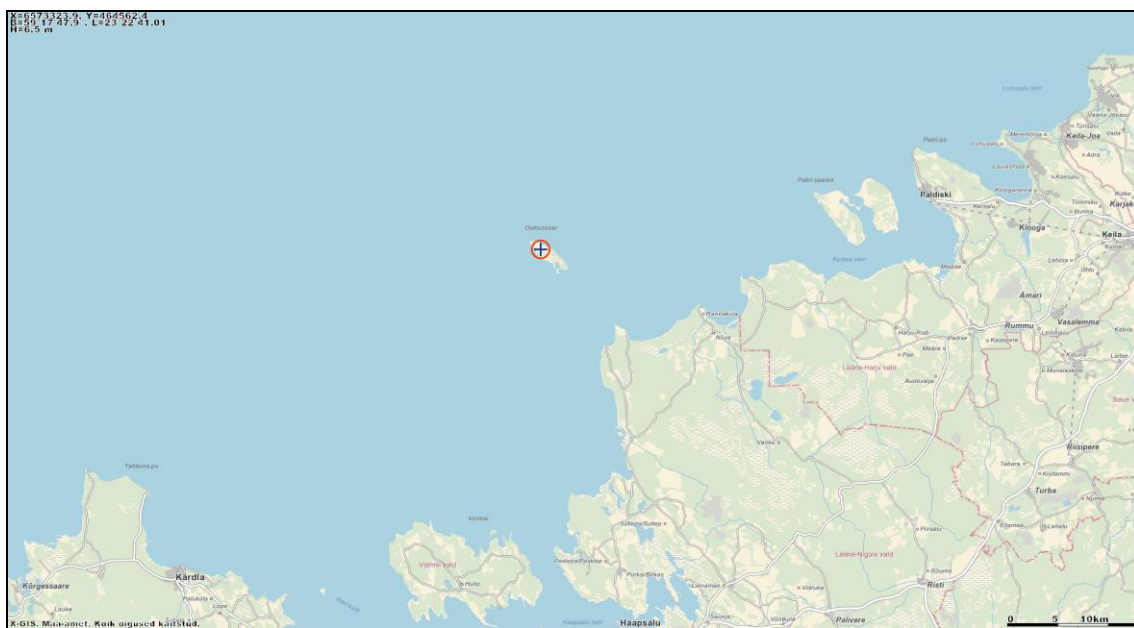
1. Kohustuslikud andmed

1.1	Algne nimetus	Rannakaitsepatarei nr 314
1.2	Hilisem(ad), sh praegune(sed) nimetus(ed)	Osmussaare 180 m rannapatarei
1.3	Aadress	Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Osmussaare küla. Lähiaadress: Osmussaare maastikukaitseala 1 (196 ha), tunnus: 52001:001:1081
1.4	Koordinaadid	59°18'0.56", 23°22'37.56" (1. suurtükitor) 59°17'47.99", 23°22'40.57" (2. suurtükitor) 59°17'37.42", 23°22'42.25" (tulejuhtimistorn)
1.5	Algne teave, sh ajalugu	Ehitust alustati 1940, lahinguvalmis 1941 suvel, novembri lõpus jäeti maha, sellest ajast seisab varemetes
1.6	Praegune funktsioon	kasutuseta
1.7	Seisukorra hinnang	Suurtükitorid viidud vanarauda, alumised korrused märjema ajal veet täis. Komandokeskus kogu aeg vett täis. Tulejuhtimistornis redelid olemas, saab üles ronida.
1.8	Ümbruse lühikirjeldus	Suurtükitorid ja komandokeskus asuvad enam-vähem põhja-lõuna sihis. Kaugus 2. tornist – 1. torn 400 m, komandokeskus 300 m, kasarmud 2 km kagu suunas, tuletorn 1,2 km loodes.
1.9	Joonised	Hoonete ja asukoha skeemid (16)
1.10	Fotod	Tänapäevased fotod (50)
1.11	Seotud ehitised	Sarnased 180 mm tornpatareid oli ka Saaremaal Sõrves säärel ja Hiiumaal Tahkunas.
1.12	Põhiüksus	
1.13	Lisateave	
1.14	Töö teostamise aeg	Välitööde aeg 20.09.2008, 16.05.2013
1.15	Koostaja andmed	Ain Tähiste, Mart Mõniste

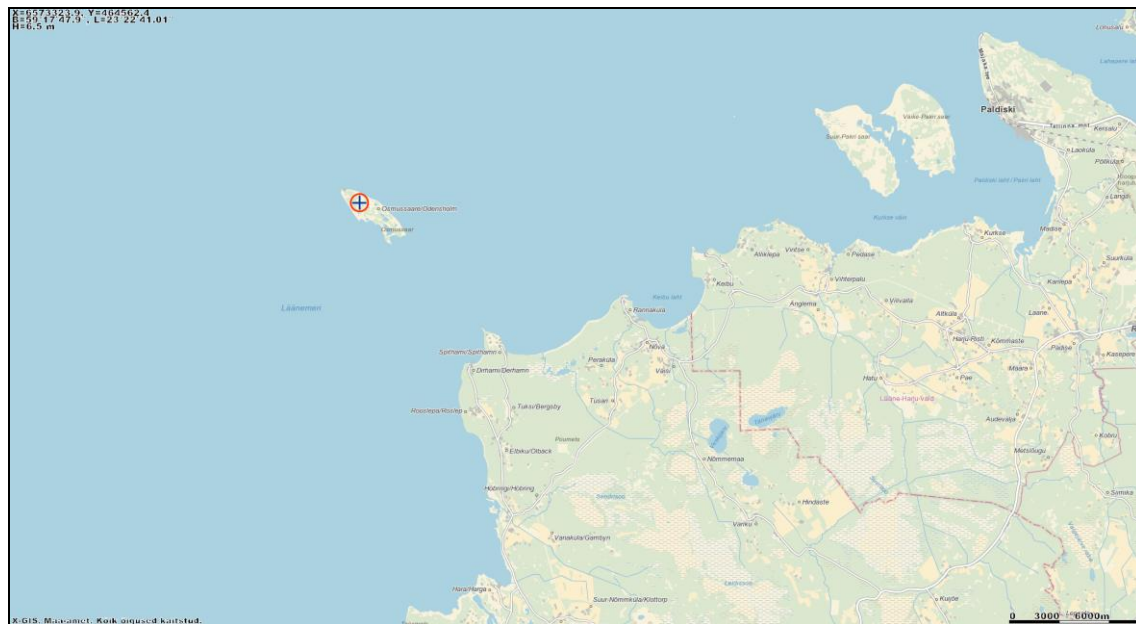
2. Asukoha skeemid

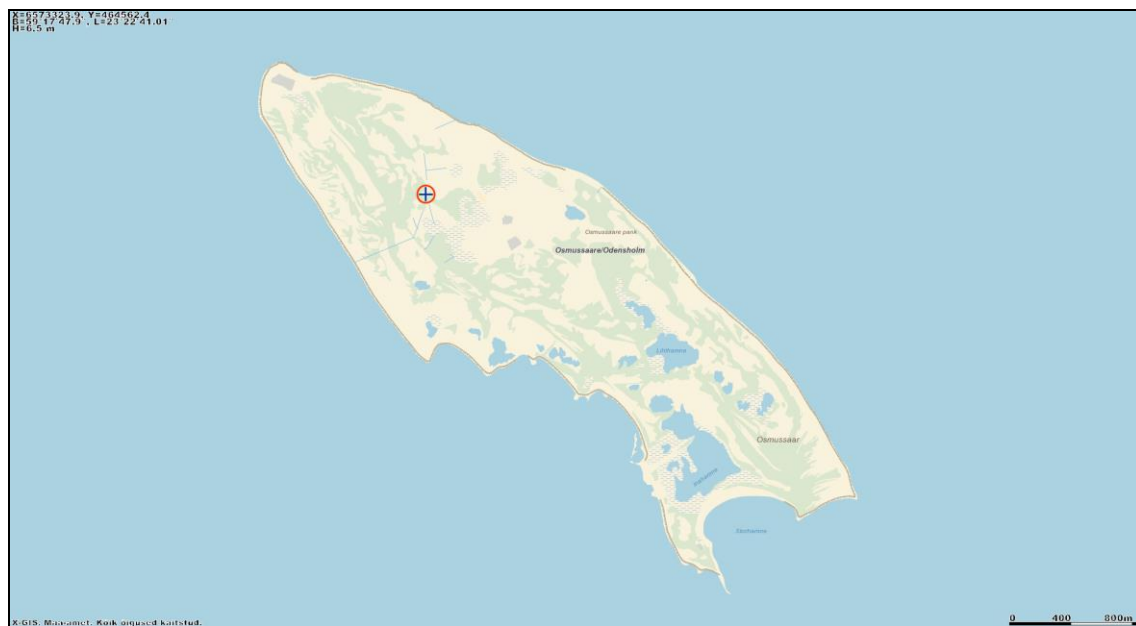
Skeem 1. Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei Läänemaal Lääne-Nigula vallas Osmussaarel.
Allikas: Maa-ameti Geoportaal

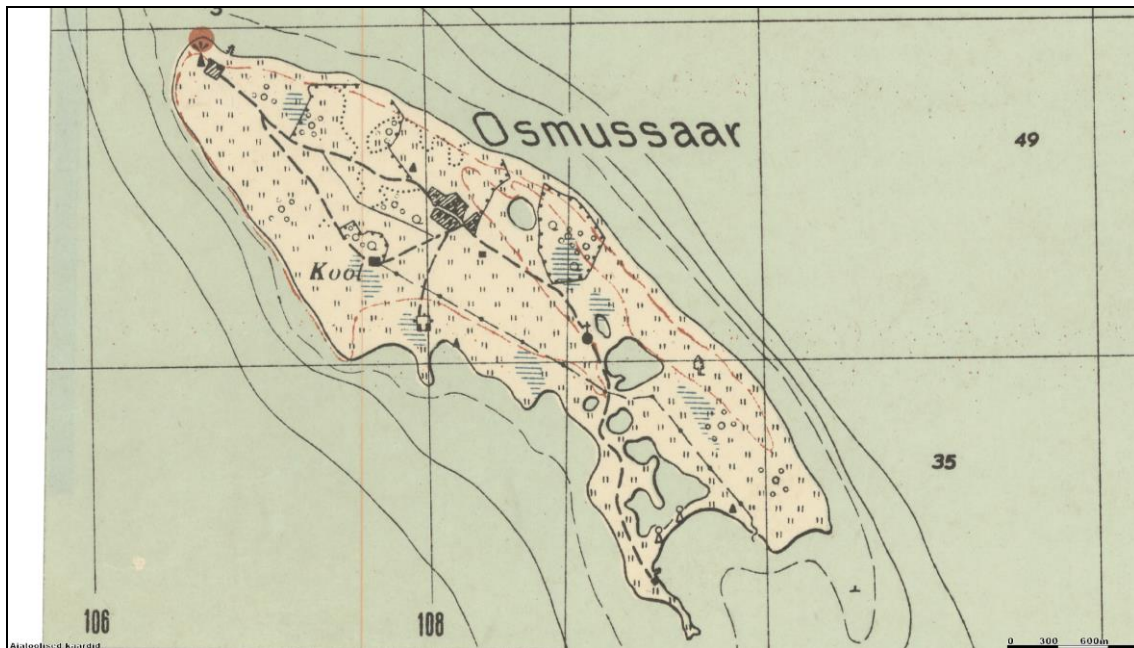
Skeem 2. Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei Läänemaal Lääne-Nigula vallas Osmussaarel.
Allikas: Maa-ameti Geoportaal

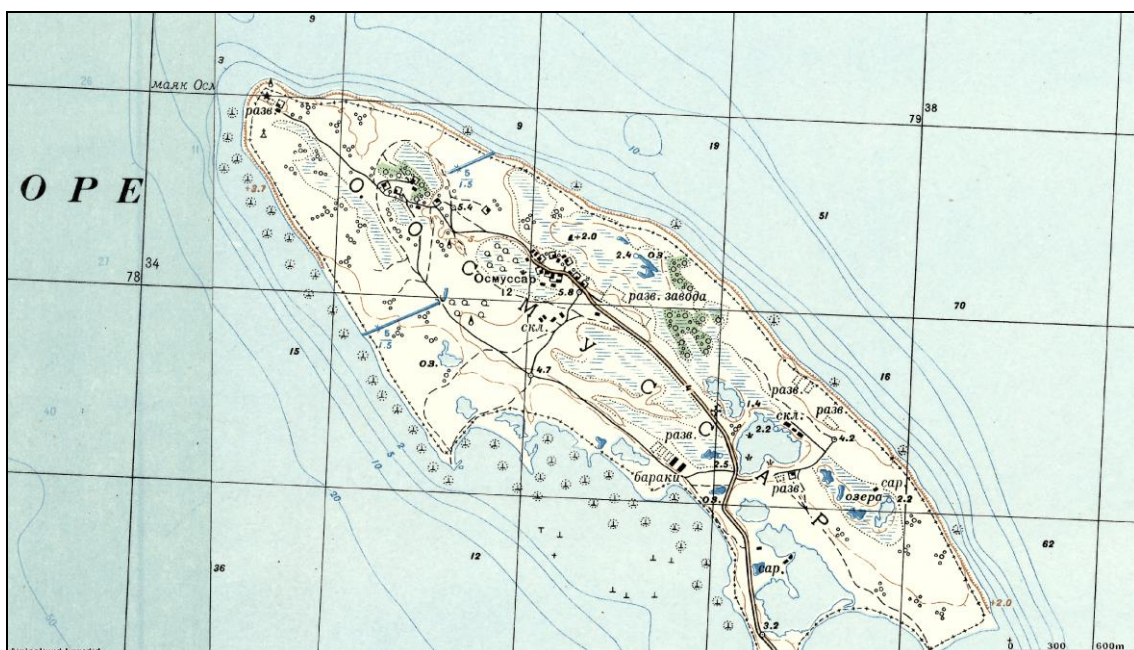
Skeem 3. Osmussaare 180 mm rannakaitsepatari Lääne-Nigula vallas Osmussaarel.
Allikas: Maa-ameti Geoportaal

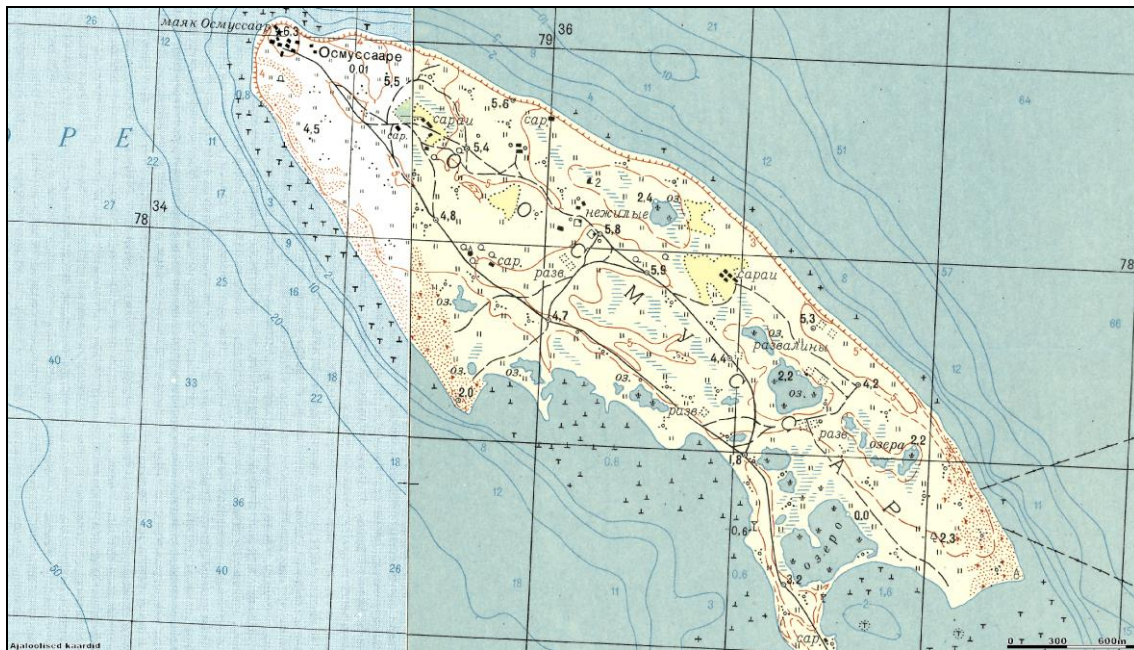
Skeem 4. Osmussaare 180 mm rannakaitsepatari Lääne-Nigula vallas Osmussaarel.
Allikas: Maa-ameti Geoportaal

Skeem 5. Osmussaar 1936. aasta kaardil.
Allikas: Maa-ameti Geoportaal

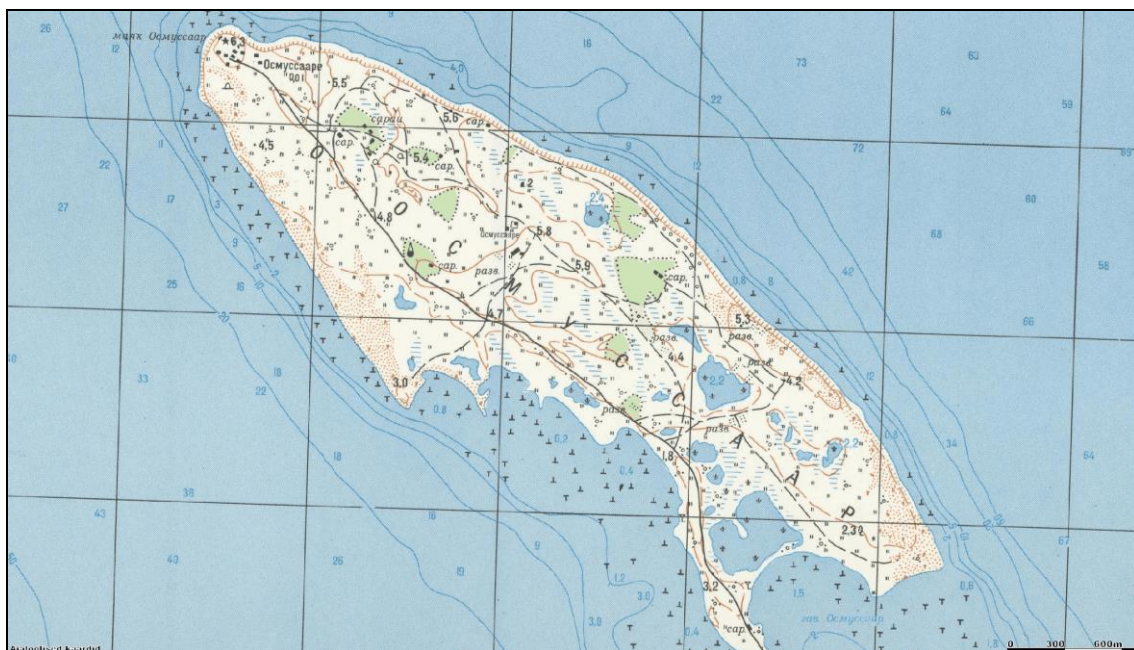

Skeem 6. Osmussaar 1947. aasta kaardil.
Allikas: Maa-ameti Geoportaal

Skeem 7. Osmussaar 1961. aasta kaardil.

Allikas: Maa-ameti Geoportaal

Skeem 8. Osmussaar 1985. aasta kaardil.

Allikas: Maa-ameti Geoportaal

Skeem 9. Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei 1998. aasta aerofotol.

Tähistus ülevalt alla: 1. torn, elektrijaam, 2. torn, komandokeskus.

Allikas: Maa-ameti Geoportaal

Skeem 10. Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei 2005. aasta aerofotol.

Tähistus ülevalt alla: 1. torn, elektrijaam, 2. torn, komandokeskus.

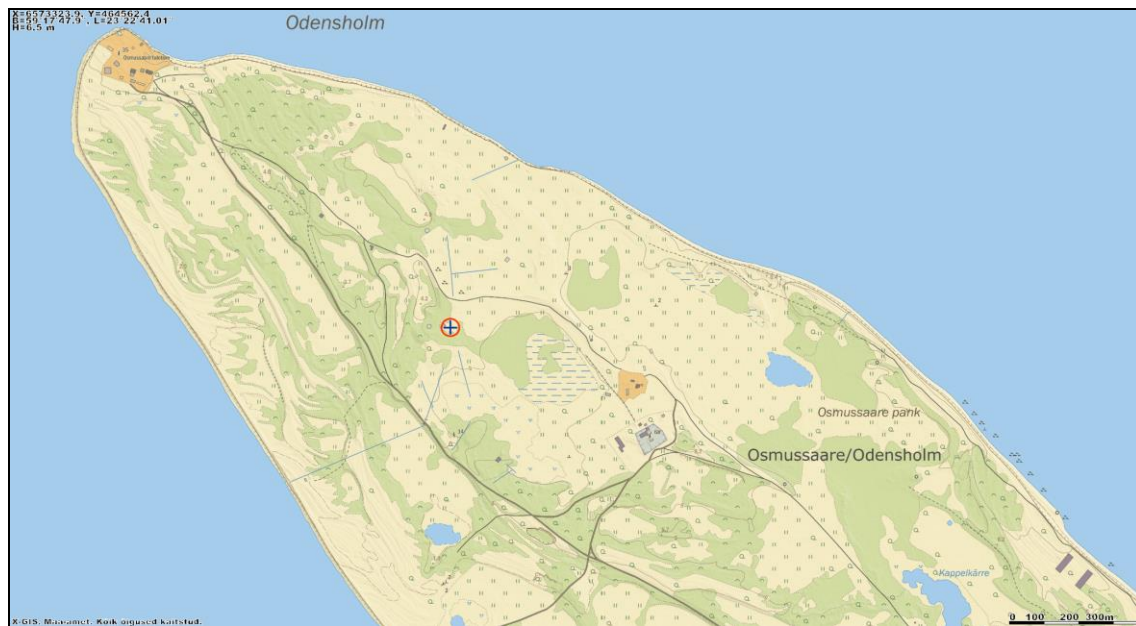
Allikas: Maa-ameti Geoportaal

Skeem 11. Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei 2008. aasta aerofotol.
Tähistus ülevalt alla: 1. torn, elektrijaam, 2. torn, komandokeskus.
Allikas: Maa-ameti Geoportaal

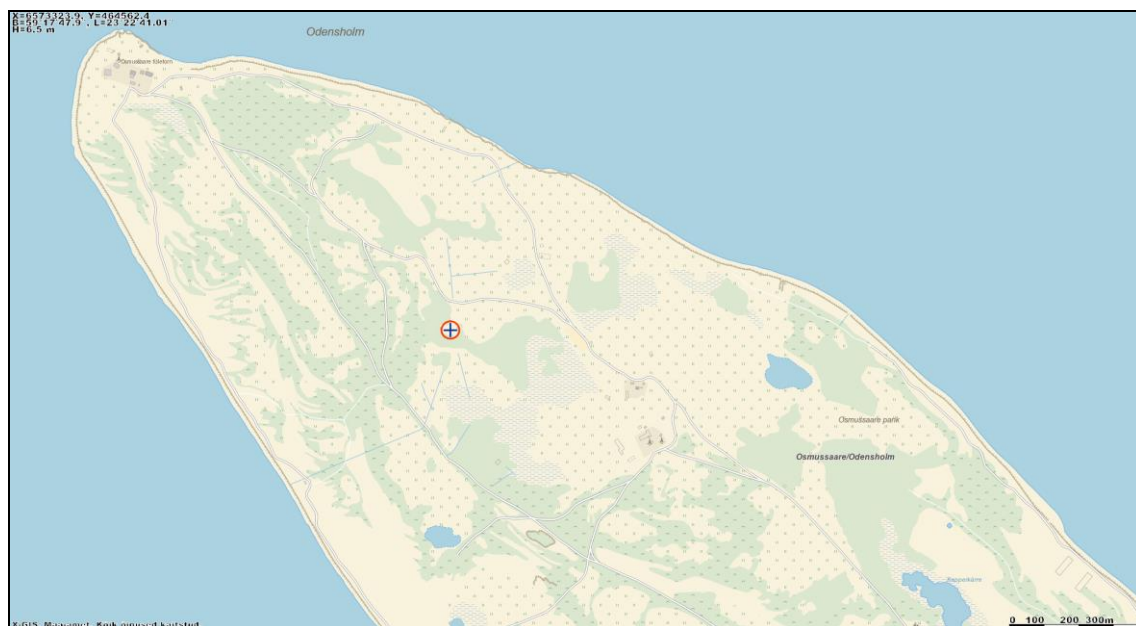

Skeem 12. Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei 2012. aasta aerofotol.
Tähistus ülevalt alla: 1. torn, elektrijaam, 2. torn, komandokeskus.
Allikas: Maa-ameti Geoportaal

Skeem 13. Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei Eesti põhikaardil.

Allikas: Maa-ameti Geoportaal

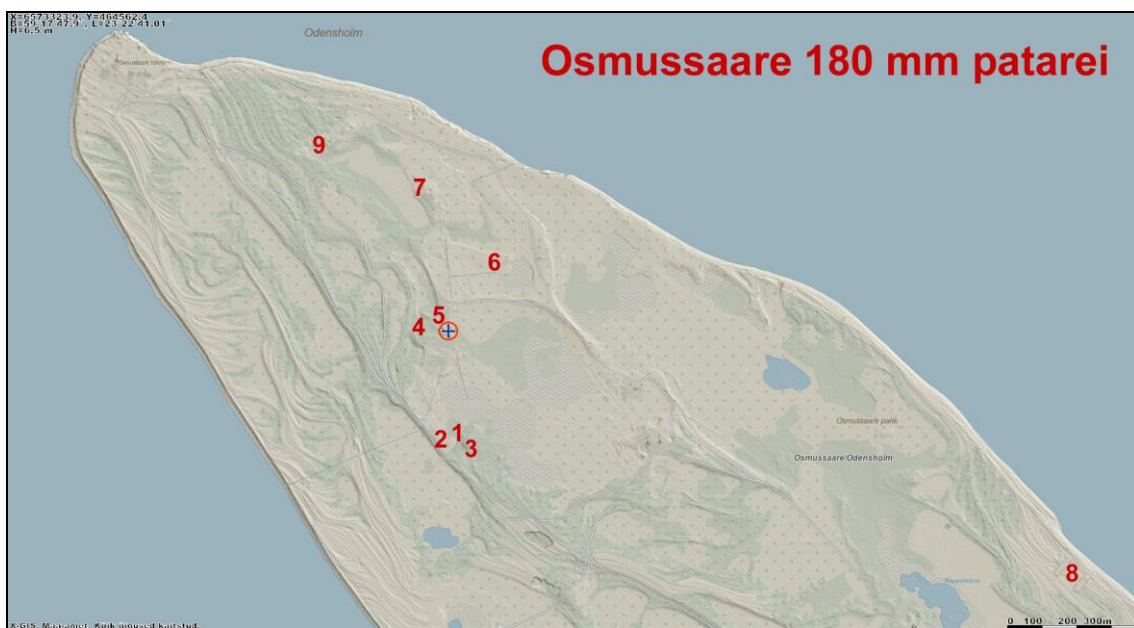
Skeem 14. Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei Eesti kaardil.

Allikas: Maa-ameti Geoportaal

Skeem 15. Osmussaare 180 mm patarei objektid.

Allikas: Maa-ameti Geoportaal

Skeem 16. Osmussaare 180 mm patarei objektid.

Allikas: Maa-ameti Geoportaal

- 1 - tulejuhtimistorn
- 2 - mälestusmärk
- 3 - komandokeskus
- 4 – väike torn
- 5 – kahuriorn 2
- 6 - elektrijaam
- 7 – kahuritorn 1
- 8 - kasarmud
- 9 – 130 mm patarei

3. Fotod

Foto numbri järel sulgudes on pildifaili number.
Nurksulgudes on objekti number asukohaskeemil.

Foto 1 (058). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Tulejuhtimistorn [1].
Foto Mart Mõniste 16.05.2013

Foto 2 (146). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Tulejuhtimistorn [1].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 3 (148). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Tulejuhtimistorn [1].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 4 (153). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Tulejuhtimistorn [1].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 5 (154). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Tulejuhtimistorn [1].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 6 (155). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Tulejuhtimistorn [1].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

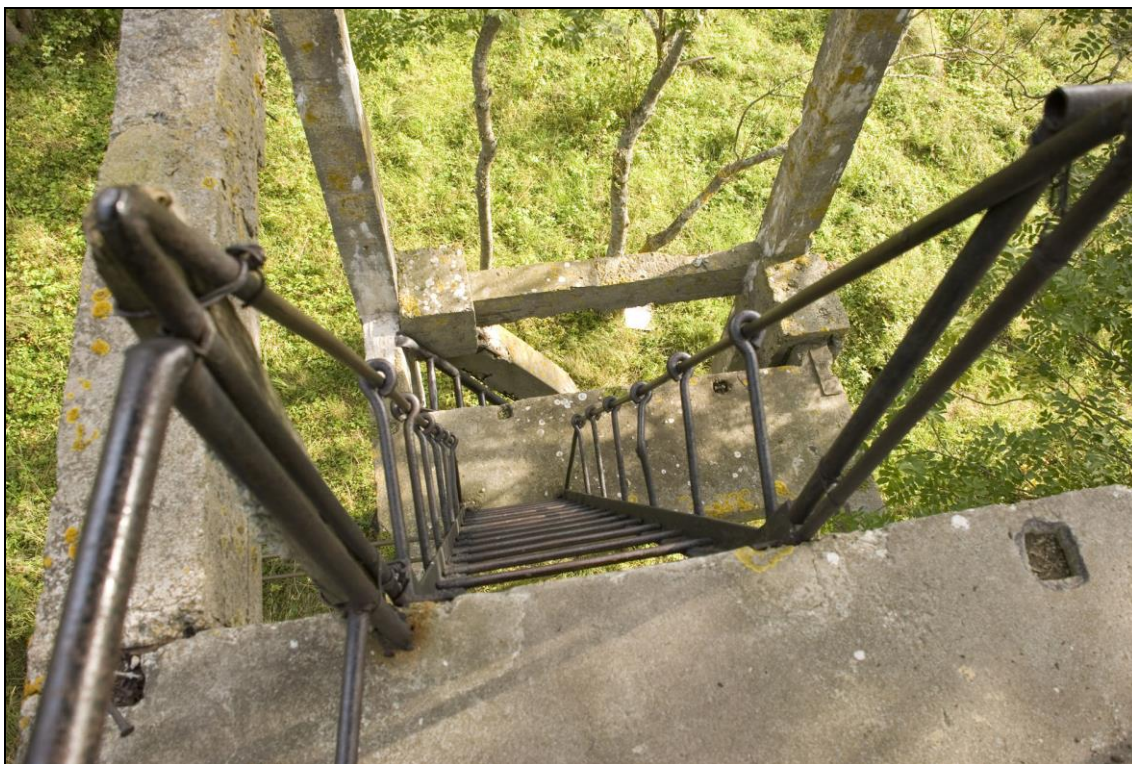

Foto 7 (158). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Tulejuhtimistorn [1].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 8 (161). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Tulejuhtimistorn [1].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 9 (168). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Tulejuhtimistorn [1].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 10 (054). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Tulejuhtimistorn [1].
Foto Mart Mõniste 16.05.2013

Foto 11 (162). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatari.
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 12 (167). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatari.
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 13 (507). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Mälestusmärk [2].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 14 (178). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Mälestusmärk [2].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 15 (165). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Mälestusmärk [2].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 16 (521). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Mälestusmärk [2].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 17 (171). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Komandokeskus [3].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 18 (533). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Komandokeskus [3].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 19 (534). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Komandokeskus [3] on triiki vett täis ja sisse ei pääse.

Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 20 (181). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Vaadetorn [4].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 21 (184). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Vaadetorn [4].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 22 (362). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Vaatetorn [4].
Foto Mart Mõniste 15.05.2013

Foto 23 (073). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitorn 2 [5].
Foto Mart Mõniste 16.05.2013

Foto 24 (564). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitorn 2 [5].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 25 (191). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitorin 2 [5].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 26 (195). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitorin 2 [5] sissepääs.
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 27 (206). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitor 2 [5].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 28 (217). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitor 2 [5].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 29 (220). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitor 2 [5].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 30 (224). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitor 2 [5].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 31 (282). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Elektriijaam [6].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 32 (371). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Elektriijaam [6].
Foto Mart Mõniste 16.05.2013

Foto 33 (285). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Elektriijaam [6].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 34 (291). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitor 1 [7].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 35 (300). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitorn 1 [7].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 36 (301). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitorn 1 [7].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 37 (302). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitorn 1 [7].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 38 (315). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitorn 1 [7].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 39 (332). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitorn 1 [7].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 40 (335). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitorn 1 [7].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 41 (338). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitor 1 [7].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

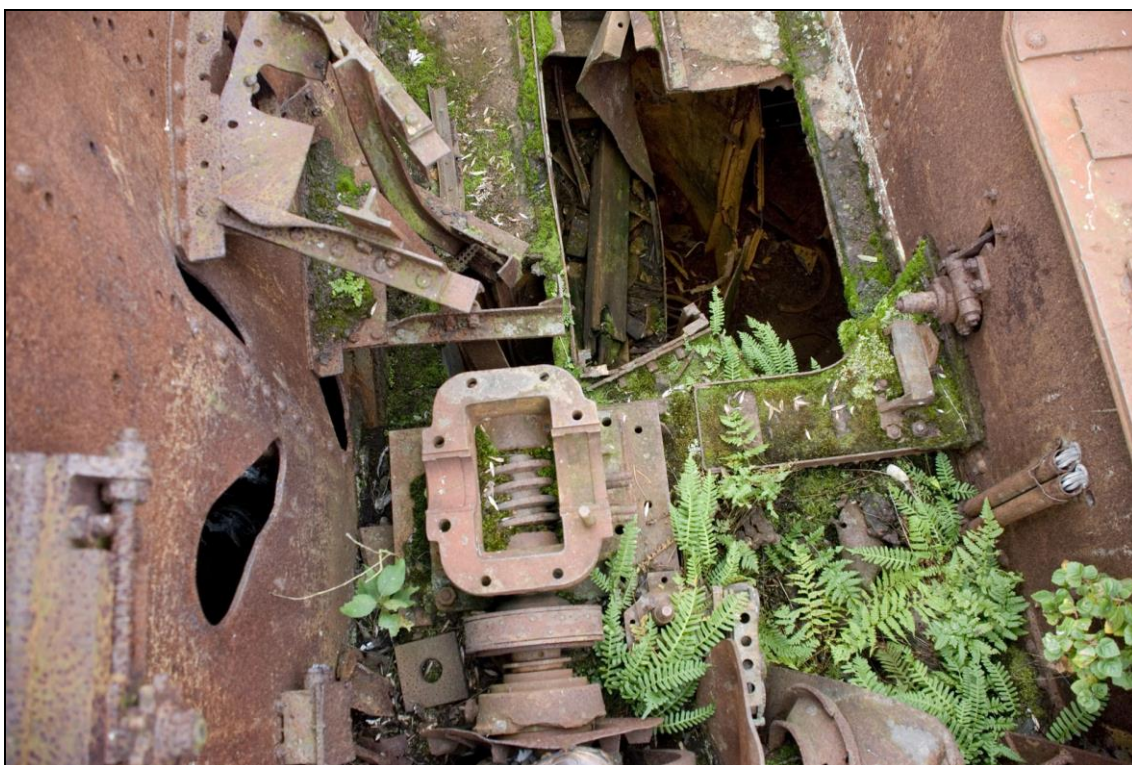

Foto 42 (354). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitor 1 [7].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 43 (366). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitor 1 [7].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 44 (110). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Suurtükitor 1 [7].
Foto Mart Mõniste 16.05.2013

Foto 45 (722). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Kasarmud [8].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 46 (727). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Kasarmud [8].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 47 (732). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Kasarmud [8].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 48 (738). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Kasarmud [8].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

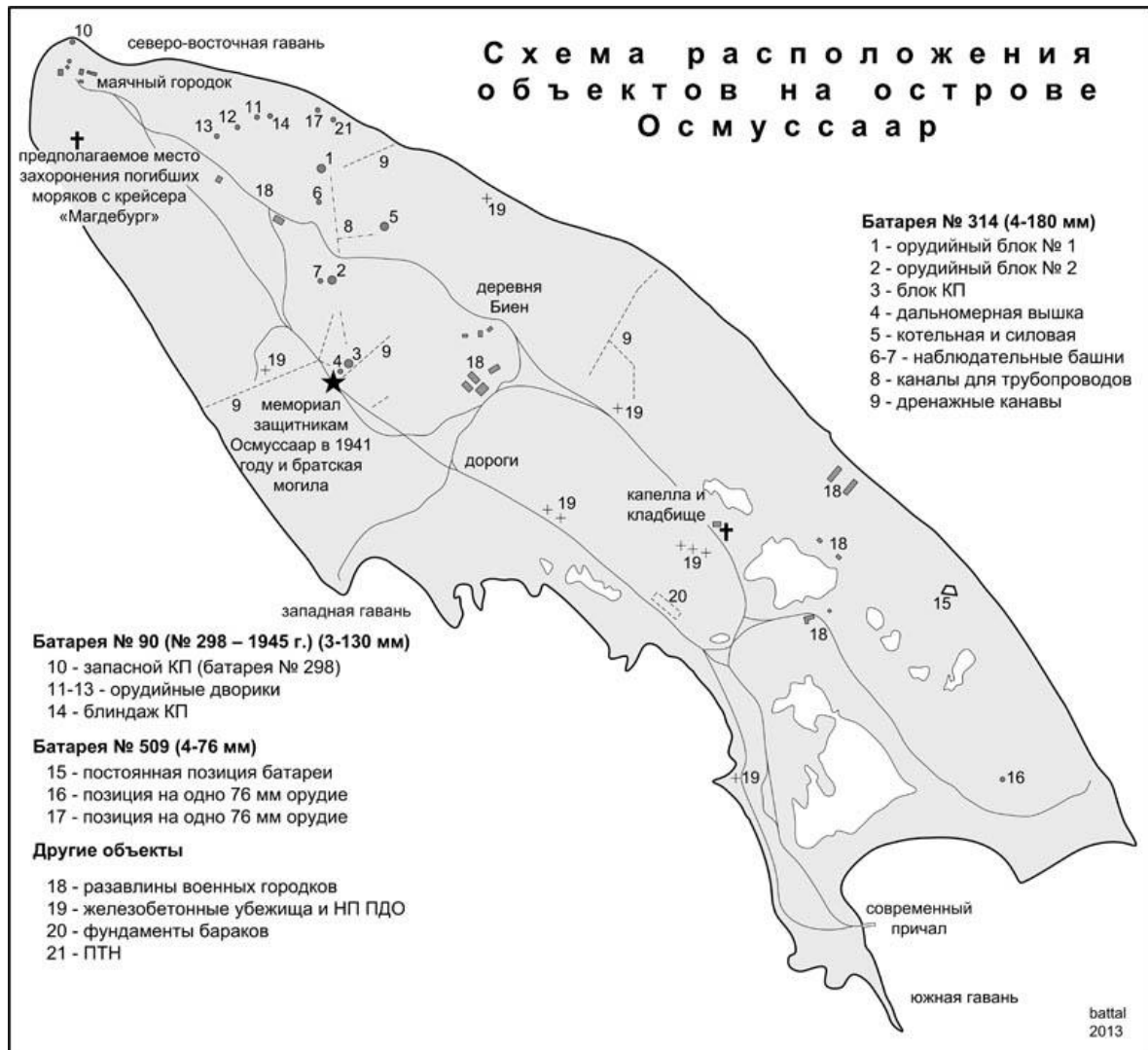
Foto 49 (743). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Kasarmud [8].
Foto Mart Mõniste 20.09.2008

Foto 50 (417). Osmussaare 180 mm rannakaitsepatarei. Kasarmud [8], vaade kabeli ja kalmistu juurest.
Foto Mart Mõniste 16.05.2013

4. Täiendav info

Osmussaare patareide saukoha skeem

Skeem veebilehelt <http://battal.ee/osmussaar/modern/osmussaar.htm>